

Amatör Denizci Elkitabı, hazırlayan Sezar Atmaca, Ege Yayınları, 2026.

Yıllardır gerçekleştirilmesini düşündüğümüz *ADEK/Amatör Denizci Elkitabı*'nın basılısı yanında “serbest erişime açılması” projesi, uygun ortam ve koşulların oluşması ile nihayet gerçekleşiyor. Genişletilmiş yeni baskısı 25 Haziran’da Ege Yayınları’ndan çıkacak *Amatör Denizci Elkitabı*, <https://denzicingunlugu.org> adresinden 1 Temmuz’da serbest erişime de açılacak. Dileriz kitap bu yolla daha fazla denizciye ulaşır, referans olur.

SERBEST ERİŞİM ŞARTI

Yeni baskısı Ege Yayınları’ndan çıkan *ADEK / Amatör Denizci Elkitabı* <https://denzicingunlugu.org> adresinden serbest erişime de açılmıştır. Serbest erişime açılan *ADEK* yalnızca kişisel kullanım amaçlıdır. Ticari ve promosyon amaçlı kullanılamaz. Orijinal hali dışında değiştirilmesine veya adapte edilmesine izin verilemez. Bütün veya parça halinde çoğaltılması, herhangi bir kurum veya kuruluş adı altında kullanılması ya da ilişkilendirilmesi kabul edilemez. (e-ISBN 978-625-6212-75-6)

ADEK ve “Bulundurulması ‘Sorunlu’ Asgari Emniyet Teçhizatı” Hakkında

Bilindiği gibi 17 Ocak 2026’da yapılan mevzuat değişikliği ile biri *ADEK/Amatör Denizci Elkitabı* olmak üzere iki kitap (diğerine aşağıda değindim), boyu 10 metreden büyük “Özel Teknelerde Bulundurulması Zorunlu Asgari Emniyet

Teçhizatı” kapsamına alındı. Üstelik bulundurmayan teknenin seyrine izin verilmemesi ve tekne boyuna göre idari para cezası da cabası.

Kitabı “teçhizattan sayan” anlayış, 2006 yılında da *ADEK/Amatör Denizci Elkitabı*’nı teknede bulunması zorunlu yayınlar arasına katıp, bürokrasi marifetiyle bir “tekel” durumu yaratmıştı. Şubat 2007’de *Yelken Dünyası*’nda “Kişi denizciliği ADEK’ten öğrenebileceği gibi başka kitaplardan, kaynaklardan da öğrenebilir. Dilerim bu zorunluluk bir an önce kaldırılır.” diye yazıp ADF’ye de bu şartın kabul edilebilir bir şey olmadığını ifade etmiştim ki bir süre sonra mevzuat değiştirilerek bu tekel durumuna son verildi ve kitap öneri listesine alındı.¹

Son mevzuat değişikliği hakkında Şubat ayındaki ayrıntılı değerlendirmede de bu zorunluluğun bir an önce kaldırılmasını istemişim, ilgilenenler için yazının linkini aşağıya bıraktım.²

Cezaların suçla orantılı olması gerekir, kitap-cetvel-silgi-pergel gibi eksik ekipman için seferden alıkoymak, ayrıca tekne boyuna göre metre başına 1000 lira ceza kesmek neyin nesidir? Sanki yeni eklenen ekipmanın/teçhizatın yokluğu yıllardır birçok probleme neden oluyordu. Bu kitaplar/malzemeler/donanım niye zorunludur diye sormanın anlamı yok çünkü sormamız/sorabilmemiz gereken, kimlerin hangi bilgiyle, hangi tartışmalar sonucunda, hangi gerekçelerle “yıllardır” bu kararları alabildiğidir.³ Hukuk/adalet, şeffaflık, denetim, hesap sorabilirlik/verilebilirlik gibi demokratik bir geleceğin asgari değerlerinin topluma/bürokrasiye yerleşmesi için çaba gösterilmesi gerekirken, bu ve benzeri uygulamaların sürüp gitmesi, denizciliği değil bürokrasiyi/ticareti arttırmaya/geliştirmeye⁴ yönelik kalacak.

¹ İlgiyi Bilgiyle Zenginleştirmek, *Yelken Dünyası*, Şubat 2007;

<https://denizcingunlugu.org/ilgiyi-bilgiyle-zenginlestirmek/>

² Yeni ADB / Amatör Denizcilik Belgesi ve Mevzuattaki Değişiklikler: “...Pupanız Yelken Olsun” (Şubat 2026) ; <https://denizcingunlugu.org/pupaniz-yelken-olsun/>

³ Sonradan yenileri eklense de Bakanlığın geçmişteki “çapa-çupa” “yaptım oldu” uygulamalarını toplu halde şu yazıda değerlendirmiştim: **Denizcilik Bürokrasisinin 15 Yıllık Çapa Çupa Uygulamaları** (Ekim 2021); <https://denizcingunlugu.org/denizcilik-burokrasisinin-15-yillik-capa-cupa-uygulamaları/>

⁴ Doğal olarak denizciliği geliştirmeye değil, pahalılaştırmaya yol açan bu uygulamayı fırsata çevirmeye çalışan örnekler de var: İnternette, farklı kitap ve malzemelerle oluşturulmuş “yasal zorunluluk” başlıklı kitler, hatta bir çantada toplanmış emniyet teçhizatı setleri yaklaşık 20 bin liradan satılıyor.

Bakanlığın mevzuat hazırlama sürecine dair bir bilgimiz, kurumsal bir etkimiz yok. Bu kitaplar/malzemeler/donanım zorunlu hale getirilirken bakanlığın son dönemde muhatabı, birlikte ADB sınavını yaptıkları TYF'nin görüşü alındı mı, alınmadıysa TYF yönetiminin yönetmelik yayımlandıktan sonra bir itirazı (ya da en azından iletmiş olduğu rahatsızlığı) oldu mu, onu da bilmiyoruz.

Dergilerde konuyla ilgili yakınma bol ama bu kararların gerekçelerini/yanlışlarını/sorunlarını bakanlık veya TYF ilgililerine soran bir söyleşi de göremedik. Söylenmekten başka bir şey yapamayacak hale gelmiş amatör-sportif denizciliğimizin sorunlara mümkünse farklı çözüm yolları üretmesi de beklenir. Örneğin teknelerde bulunması zorunlu hale getirilen ve

piyasada satılan “Denizde Canlı Kalma” kitaplarının tümü, gemiler/gemiadamları yani profesyonel denizciler için yazılmış, SOLAS (denizde can emniyeti) kuralları gereği gemilerde 1-3-6 ayda bir yapılması zorunlu talimleri (role talimleri) içeren birer eğitim kılavuzu/training manual (elim giderse ayrıntılarını ayrıca yazacağım). Halen piyasada en çok bulunan/satılan “Denizde Güvenlik, Denizde Canlı Kalma” kitabı 440 sayfa. Bu kitapların amatör denizciler için de zorunlu hale getirilmesine küçük de olsa bir tepki olarak, bu kitap yerine, MEB/Milli Eğitim Bakanlığı

yayını (60 sayfa, 2015) “Denizde Kişisel Canlı Kalma Teknikleri” kitabının dipnottaki adresten⁵ kopyalanarak “zorunlu teçhizata!” eklenmesi önerilir.

Dileriz, her yönüyle “sorunlu” söz konusu emniyet teçhizatı listesi bir an önce eleştiriler doğrultusunda düzeltilir.

Deryamız, deniziniz, rüzgârınız özlediğiniz gibi olsun.

Sezar Atmaca

⁵Denizde Kişisel Canlı Kalma Teknikleri, MEB, 2015. Kitabı indirme adresi:

https://matsodenizcilik.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/07/12/971839/dosyalar/2018_11/1_9113937_Denizde_KiYisel_Canly_Kalma_Teknikleri.pdf